

Слово, произнесено от проф. Т. Генчев
при откриването на юбилейната научна сесия,
посветена на стогодишнината от рождението на
академик Никола Обрешков

Was du ererbt von deinen Vätern hast,
erwirb es, um es zu besitzen.

Goethe

Уважаеми колеги, скъпи гости!

Днес сме се събрали тук за да изразим нашата почит към живота и творческото дело на акад. Н. Обрешков — един от най-крупните представители на българската научна мисъл, и по този начин към създанието и творческото начало въобще. Задълбочените изследвания на Обрешков в различните клонове на анализа и в теорията на числата обогатиха нашата наука и му донесоха международно признание. Получил почти всички отличия, на които може да се радва истинският учен, Обрешков запази своята непосредственост и не изневери на своето призвание. Не само неговият талант, но и неговото пословично трудолюбие, подхранвано от чистата радост, която му носеше творчеството, го направиха аналитик от европейски мащаб. Той ненавиждаше помпозността и празната фразеология, а саморекламата и ламтежът за административни постове му бяха органически чужди. В поведението му ясно личеше известно дистанциране от текущия момент, толкова характерно за учените по призвание.

Научната кариера на Обрешков е впечатляваща: на двадесет и шест години е доцент, на двадесет и девет — извънреден професор, а на тридесет и две — редовен професор и ръководител на катедра. На тридесет и шест годишна възраст защитава докторат в Сорбоната, а на четиридесет и осем е академик. Обрешков е първият български математик, доказал че и тук, на наша, българска почва, даже и без специализация в чужбина, могат да се правят сериозни научни открития. Академик Наджаков ни е оставил жив спомен за силното впечатление, което Обрешков е направил на преподаватели и колеги, получавайки още като студент собствени научни резултати.

Хвърляйки поглед назад, ние с очудване констатираме, че твърде малко знаем за научната младост на Обрешков, за хората и за книгите, които са му помогнали да се формира като математик. Скромни и сдържани, той не е оставил спомени, на които да се опре евентуалният му научен биограф. Например фактът, че като млад доцент Обрешков е получил рокфелерова стипендия и през учебната 1922/1923 г. е специализирал в Берлин (вероятно при Шур), си остава почти неизвестен.

Поради някои осебености на своя характер акад. Обрешков не създаде научна школа. Той обаче ни остави богато творчество, което ние, неговите духовни наследници, трябва да изучаваме и развиваме, за да не позволим на забравата да заличи неговите следи. Първата важна крачка вече е направена. От 1981 г. имаме неговия двутомник, а вчера научих, че третият том от неговите съчинения се намира в печатницата. Днешният светъл академичен празник е нова, макар и скромна стъпка в същата посока.

Като изразявам съжалението на организационния комитет, че едно внезапно, тежко заболяване попречи на проф. Ив. Чобанов да бъде между нас и да направи обзор на постиженията на Обрешков в теорията на разходящите редове, обявявам юбилейната научна сесия за открита.

София, 19 април 1996 г.